

กลยุทธ์การจัดการการพัฒนาการศึกษาในระบบเพื่อความมั่นคงของจังหวัด ชายแดนภาคใต้ โดยศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา*

The Management Strategies Development of Nonfomal Education the Stability
of the Southern Border Provinces by for Center Science Education

สุชาติ ถาวระ

Suchart Thawara

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

North Bangkok University, Thailand.

Email: narasci2557@gmail.com

Received January 24, 2019; Revised January 28, 2019; Accepted May 18, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาในระบบเพื่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา 2) เพื่อสร้างกลยุทธ์การจัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระบบเพื่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา 3) เพื่อประเมินกลยุทธ์การจัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระบบเพื่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาผู้ใหญ่ในระบบที่ใช้บริการของศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดนราธิวาส ปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 373 คน โดยใช้เกณฑ์ตามตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.877 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ F-test ตามลำดับ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพได้แก่ แบบสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้ Focus group ปรากฏผลดังนี้

1) จากการศึกษาสภาพปัญหาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพัฒนาการศึกษาในระบบเพื่อความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

* การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 1 วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี

2) การสร้างกลยุทธ์การจัดการพัฒนาการศึกษานอกระบบเพื่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยศูนย์วิทยาศาสตร์ศึกษาพบว่า กลยุทธ์การมีส่วนร่วมและความสามัคคีสำคัญที่สุด

3) การประเมินกลยุทธ์การจัดการพัฒนาการศึกษานอกระบบเพื่อความมั่นคงชายแดนภาคใต้โดยศูนย์วิทยาศาสตร์การศึกษาด้านความเป็นไปได้ ความเหมาะสม อยู่ในระดับสูงและเหมาะสมดี

คำสำคัญ: กลยุทธ์; การพัฒนา; การศึกษานอกระบบ; ชายแดนใต้

ABSTRACT

The purpose of This research to study 1) To study the issues and factors outside the education system to manage the security of the southern provinces Border by The Center for Science Education 2) To create a management strategy to improve the quality of education systems to ensure the stability of the South. The Center for Science Education 3) To evaluate management strategies to improve the quality of education systems to ensure the stability of the South by The Center for Science Education

The Samples of adult non-formal service-based Center for Science Narathiwat in the academic year 2559 totaled 373, using the table to determine the sample's Krejcie & Morgan And Stratified Random Sampling The instruments used in the query scale of 5 levels, with confidence, Reliability both equal at 0.877 statistics used for data analysis were percentage, average, standard deviation value t-test and F-test sequence analysis. qualitative data include Focus group interviews of experts with the following results.

The Studies and research problems related to the management of the education system, to secure the southern border provinces. The Center for Science Education Overall and specifically at a high level.

The strategic management education system to ensure the stability of the South by the Center for Science Education. Strategic Participation engagement and to join unity most important.

The Evaluating management strategies to improve education system stability southern border by the Center for Science Education, the possibility at high, appropriate and reasonable.

Keywords: Strategies; Development; Nonformal Education; Southern Border

บทนำ

การพัฒนาประเทศในยุคการขยายตัวนวัตกรรมและเทคโนโลยีตามบริบทสังคมฐานความรู้ส่งผลให้ประเทศเกิดการเปลี่ยนแปลงปรับเปลี่ยนเป้าหมายของประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ต้องอาศัยศักยภาพของคนเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน ดังนั้น นานาประเทศหันมาพัฒนาสมรรถนะของคนในประเทศเตรียมรับกระแสการพัฒนาอย่างรวดเร็ว อาจส่งผลกระทบต่อประเทศอย่างต่อเนื่อง

ประเทศไทยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามแนวนโยบายแห่งรัฐที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่แท้จริง กล่าวคือ มุ่งพัฒนาเพื่อก้าวสู่การเป็นประเทศที่มีความมั่นคงและยั่งยืน ซึ่งจำเป็นต้องวางรากฐานโดยเน้นศักยภาพของพลเมือง ความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น และการปรับโครงสร้างสังคมให้สมดุล “การศึกษา” นับเป็นกลไกสำคัญในการ “พัฒนาคน” และ “พัฒนาทุนทางปัญญา” จึงเป็นปัจจัยหลักที่ช่วยเพิ่มสมรรถนะของคนไทย เพื่อให้มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ที่นำไปสู่ความยั่งยืนและยืดหยุ่นได้ในเวทีสากล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2558)

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เกิดความก้าวหน้าทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองประเทศที่เจริญจะมีระบบการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถไปพัฒนาประเทศ ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการศึกษามานานแล้วดังกล่าวที่ว่า “รู้อะไรไม่สู้รู้วิชา” “หรือมีวิชาเหมือนมีทรัพย์อยู่นับแสน” นอกจากนั้นการศึกษายังพัฒนาความรู้ คีลธรรมคุณค่า ค่านิยม และความเข้าใจชีวิต ซึ่งการศึกษามีความจำเป็นสำหรับชีวิตเพื่อให้เด็กและผู้ใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจต่อวัฒนธรรมการคิดที่มีอิทธิพลต่อกฎต่าง ๆ พร้อมกับทักษะอื่น ๆ จำเป็นต้องเรียนรู้และสื่อสาร (จินตนา สุขจรรย์น. 2556: 17)

รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยมีเป้าหมายที่จะสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนในสังคมใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม เพื่อนำไปต่อยอดสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการในทุกภาคการผลิตให้มีคุณภาพ รวมทั้งเร่งสร้างสังคมนวัตกรรมเพื่อให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศในทุกมิติ ตลอดจนให้ความสำคัญต่อการนำองค์ความรู้จากผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ รวมทั้งนำไปปรับปรุงพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์และบริการ เพื่อให้สอดคล้องกับโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (Thailand 4.0) หรือยุคเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม อันเป็นการเสริมสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งผลขอขึ้นชมทุกภาคส่วนที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนางานวิจัยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา และสามารถนำเสนอผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง งานวิจัยที่มีคุณภาพหลากหลายสาขาเหล่านี้จะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมายระยะยาวตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) (ประยุทธ์ จันทร์โอชา. 2559)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยกลยุทธ์การจัดการพัฒนาการศึกษานอกระบบเพื่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนใต้โดยศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาให้เกิดความมั่นคงและสงบสุขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การจัดการพัฒนาการศึกษานอกระบบเพื่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา
2. เพื่อสร้างกลยุทธ์การจัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกระบบเพื่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา
3. เพื่อประเมินกลยุทธ์การจัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกระบบเพื่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนที่ใช้บริการของศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา 2559 จำนวน 28,733 คน จากศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดนราธิวาส

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่ใช้บริการของศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 373 คน โดยใช้เกณฑ์กำหนดจากกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ดังตารางเครซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 373 คน แล้วสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 สภาพการบริหารจัดการศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาตามกรอบความคิดของเชอร์เมอร์ฮอร์น (Schermerhorn, 1999) ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์ การนำและการควบคุม จำนวน 17 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน หาค่า IOC และปรับแก้ให้มีคุณภาพ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.877

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธนบุรีกรุงเทพฯ เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามโดยส่งแบบสอบถามพร้อมคำชี้แจง ด้วยตนเองโดยขอความร่วมมือจากทุกเขตรับผิดชอบ และนัดวันรับคืนแบบสอบถามโดยให้ส่งกลับทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 371 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.89
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกซึ่งครอบคลุมภาระงานทุกด้าน คือ ด้านงานจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ด้านงานบริการทางวิชาการแก่สังคม

การวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การจัดการพัฒนาการศึกษานอกระบบเพื่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนใต้โดยศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา” ครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และนำเสนอข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้ ดังปรากฏในตาราง 1 และตาราง 2 ตามลำดับ

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษากลยุทธ์การจัดการพัฒนาการศึกษานอกระบบเพื่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนใต้โดยศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา

ตาราง 1 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และรายได้

รายการ	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	147	39.72
หญิง	223	60.72
อายุ		
15-20 ปี	102	27.56
20-25 ปี	106	28.64
30-35 ปี	152	41.53
มากกว่า 35 ปี	10	2.70

อาชีพ

เกษตร	111	30.11
รับราชการ	112	31.27
นักศึกษา	157	42.43

รายได้

5,000–10,000 บาท	157	42.43
15,000–20,000 บาท	106	28.65
มากกว่า 20,000 บาท	107	28.91

รวม	370	99.97
-----	-----	-------

จากตาราง 1 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงจำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 60.72 และชายจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 39.72 ต้นอายุ 30–35 ปี จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 41.53 อายุมากกว่า 35 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70 อาชีพ นักศึกษามีจำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 42.43 ส่วนอาชีพเกษตรมีเท่ากับ 111 คน คิดเป็นร้อยละ 30.11 รายได้ 5,000–10,000 บาท มีจำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 42.43 ส่วนรายได้ 15,000–20,000 บาท มีจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 28.65 ส่วนรายได้มากกว่า 20,000 บาท มีเท่ากับ 107 คน คิดเป็นร้อยละ 28.91

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมและรายด้าน

ข้อที่	เนื้อหา	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	เป็นผู้ที่ทุ่มเทต่อการเรียนและมุ่งสู่เป้าหมายที่คาดหวังจากศูนย์วิทยาศาสตร์	4.23	0.91	มาก
2	มีความต้องการได้รู้จากศูนย์วิทยาศาสตร์	4.16	0.88	มาก
3	มีความตระหนักในการมีชีวิตอยู่และรู้บทบาทของการเรียนรู้	4.16	0.84	มาก
4	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองไม่เคยทำอะไรผิดพลาด	4.34	0.94	มาก
5	มีความรักในการเรียนรู้อยู่เสมอ ความจำเป็นของการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต	4.21	0.93	มาก
6	เมื่อต้องการเรียนรู้สิ่งใดย่อมมีเหตุและเล็งเห็นผลของการเรียนรู้นั้นอยู่ด้วย	4.02	1.02	มาก
7	เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างตั้งใจ มุ่งมั่นในผลคือความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ	4.11	0.86	มาก

8	ข้าพเจ้ายึดตัวเองเป็นสำคัญในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ	4.15	0.95	มาก
9	มีความรู้สึกที่ตนยังมีความรู้น้อย ต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มขึ้นอีก	4.13	0.91	มาก
10	มีความรู้สึกกว่าทุกเรื่องที่ตนยังไม่รู้เป็นสิ่งที่น่าสนใจ	3.76	0.95	มาก
11	การแสวงหาความรู้ไม่สำคัญเท่ากับการประกอบอาชีพของตนเอง	3.84	0.83	มาก
12	รักความก้าวหน้าและมุ่งสร้างอนาคต	3.77	0.85	มาก
13	สามารถบังคับตนเองให้กระทำในสิ่งที่สมควร	3.88	0.80	มาก
14	มีความปรารถนาที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่	3.55	0.98	มาก
15	ทุกคนมีความเชื่อว่า ไม่มีใครแก่เกินเรียน	3.69	0.92	มาก
16	เมื่อตัดสินใจว่าจะเรียนอะไรแล้วก็สามารถหาเวลาเรียนจนได้	4.15	0.90	มาก
17	ทุกคนสนใจการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรเรียนอะไร	4.00	0.96	มาก
18	ข้าพเจ้ามีทักษะที่จำเป็นต่อการเรียน เช่น ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสรุปความ	4.24	0.88	มาก
19	ไม่ชอบที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่น	4.11	0.86	มาก
20	มีความสามารถคิดค้นวิธีต่าง ๆ ได้หลายแบบสำหรับการเรียนรู้สิ่งใหม่	4.10	0.80	มาก
21	สามารถเลือกวิธีการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม	4.16	0.80	มาก
22	ต้องการให้ผู้อื่นช่วยวิเคราะห์ความต้องการของตนเอง	4.03	0.75	มาก
23	เป็นคนช่างสังเกตและชอบบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ	3.98	0.84	มาก
24	ในการเรียนภาคปฏิบัติไม่จำเป็นต้องอาศัยการวิเคราะห์และจินตนาการ	3.88	0.87	มาก
25	เป็นผู้ที่รักการอ่าน และมีวิจารณญาณที่ดี	4.08	0.88	มาก
26	ข้าพเจ้าไม่ถนัดในการตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง	4.05	0.78	มาก
27	สามารถหาความร่วมมือจากบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้	3.92	0.84	มาก
28	รู้จักให้กำลังใจตนเองโดยชื่นชมกับความสำเร็จที่สร้างขึ้น	3.82	0.90	มาก
29	ไม่ทราบถึงขั้นตอนของการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมาย	3.68	0.98	มาก

30	ข้าพเจ้ามีความสามารถรับผิดชอบต่อตนเองได้ดี	3.74	0.97	มาก
31	การเรียนรู้ด้วยตนเองจะยากกว่าการมีผู้สอนช่วยแนะแนวทางให้	4.00	0.69	มาก
32	คนมีวินัยในตนเองเป็นอย่างดี	4.02	1.00	มาก
33	ข้าพเจ้าขาดความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์	4.08	0.94	มาก
34	ข้าพเจ้าทุ่มเททุกอย่างในการเรียนในบางเรื่องที่ต้องการเท่านั้น	4.04	0.87	มาก
35	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมได้เอง	4.05	0.86	มาก
36	การเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องริเริ่มด้วยตัวผู้เรียนเอง	3.99	0.88	มาก
37	มีความสามารถในการตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่ความรู้ความ ต้องการ	4.01	0.88	มาก
38	เป็นผู้ที่สามารถประเมินตนเองได้โดยไม่ลำเอียง	4.04	0.92	มาก
รวม		4.11	0.90	มาก

จากตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมและรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.11$) ถ้าพิจารณารายด้านพบว่า ด้านข้าพเจ้าคิดว่าตนเองไม่เคยทำอะไรผิดพลาดค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ ($\bar{X} = 4.34$) ส่วนด้านเป็นผู้ทุ่มเทต่อการเรียนและมุ่งสู่เป้าหมายที่คาดหวังจากศูนย์วิทยาศาสตร์ รองลงมาค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนด้านมีความปรารถนาที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.55$)

โครงร่างแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติ

บริบทจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อกำหนดกลยุทธ์เพื่อกำหนดกลยุทธ์

จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ตามที่ปรากฏในแผนที่ประเทศไทยปัจจุบันมีพื้นที่โดยรวมทั้งสิ้นประมาณ 10,936,864 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยพื้นที่จังหวัดปัตตานี 1,940,356 ตารางกิโลเมตร จังหวัดยะลา 4,521,078 ตารางกิโลเมตร และจังหวัดนราธิวาส 4,475,430 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ดังกล่าวมีที่ตั้งห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงแผ่นดินไปทางทิศใต้ที่ตั้ง

จังหวัดประมาณ 1,000 กิโลเมตร คือเป็นระยะทางจากกรุงเทพฯ ถึงปัตตานี 1,055 กิโลเมตร กรุงเทพฯ ถึงยะลา 1,084 กิโลเมตร และกรุงเทพฯ ถึงนราธิวาส 1,114 กิโลเมตร

ประชากรไทยสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นทายาททางชาติพันธุ์และสืบทอดวัฒนธรรมอันหลากหลายด้วยศาสนา ภาษาและเชื้อชาติ

“มลายูมุสลิมไทยสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” หรืออย่างที่เรียกกันสั้น ๆ ว่า “มุสลิมสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” เป็นต้น มุสลิมกลุ่มนี้เป็นผู้ที่สืบทอดและสืบสานลักษณะความเป็นวัฒนธรรมมลายูที่ตั้งอยู่บนฐานคิดซึ่งถูกกำหนดด้วยกรอบศาสนาอิสลามเป็นหลัก กล่าวคือเป็นวัฒนธรรมมลายู-อิสลามที่เกิดจากการผสมผสานแนวคิดแบบดั้งเดิมตามบรรพบุรุษที่ไม่ขัดกับหลักการของศาสนาอิสลามกับแนวคิดใหม่ที่ได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับชาวพลโลกในส่วนอื่น ๆ กระบวนการเช่นนี้มีผลทำให้บริบททางวัฒนธรรมมลายูแบบดั้งเดิม (Malaytraditionalculture) เกิดการพลวัตในลักษณะการทับซ้อนด้วยระลอกคลื่นของวัฒนธรรมชนชาติ (มลายู) วัฒนธรรมอันเนื่องด้วยศาสนา (อิสลาม) วัฒนธรรม

สำหรับด้านการศึกษานั้นรัฐบาลเกือบทุกสมัยนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบันตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มาโดยตลอด นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ ให้มีการปฏิรูปทางการศึกษาและมีพระบรมราชโองบายเกี่ยวกับการขยายการจัดการศึกษาสู่หัวเมือง

การกำหนดกลยุทธ์ขององค์การ

1. แนวทางในการกำหนดกลยุทธ์

เมื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ขององค์การไว้ชัดเจน เป็นที่ยอมรับ ขั้นตอนต่อมาคือ การกำหนดกลยุทธ์ขององค์การ โดยกลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นนี้หากเป็นองค์การขนาดใหญ่มากอาจเรียกว่า กลยุทธ์หลักหรือประเด็นทางยุทธศาสตร์โดยรวมกลยุทธ์ไว้เป็นกลุ่ม ๆ ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกทุกระดับในองค์การเข้าใจตรงกัน

กลยุทธ์ขององค์การเป็นแนวทางหรือวิธีการที่จะทำให้องค์การบรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ การกำหนดกลยุทธ์ขององค์การมีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

1.1 การกำหนดกลยุทธ์โดยใช้เทคนิคแบบสวอท

การกำหนดกลยุทธ์ขององค์การโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมแบบสวอท มีขั้นตอนในการดำเนินการและประเด็นการพิจารณา คือ

1) การพิจารณาโอกาสต้องเสาะหาวิธีการที่จะนำจุดแข็งขององค์การไปใช้ให้เป็นประโยชน์ แต่ต้องคำนึงถึงจุดอ่อนควบคู่ด้วย เพราะองค์การอาจมีจุดอ่อนที่เป็นอุปสรรคทำให้ไม่สามารถหาเอาจุดแข็งที่มีอยู่มาใช้ในการแสวงหาโอกาสที่เกิดขึ้นได้ เช่น เมื่อเศรษฐกิจ เฟื่องฟู องค์การที่มีขีดความสามารถด้านการผลิตสูงย่อมมีความได้เปรียบ แต่ถ้าหากองค์การนั้น มีจุดอ่อนอยู่ที่การตลาดหรือการให้บริการก็จะทำให้ไม่สามารถใช้จุดแข็งด้านความสามารถในการผลิตได้อย่างเต็มที่ เป็นต้น

2) การพิจารณาถึงภัยคุกคามที่สำคัญ ต้องเสาะหากลยุทธ์ที่สามารถนำเอาจุดแข็งที่มีอยู่มาใช้ในการป้องกันตัว หรือนำจุดแข็งนั้นไปใช้หาโอกาสอื่นเพิ่มขึ้น เช่น เมื่อมีคู่แข่งที่มีความเข้มแข็งเข้ามาในองค์การที่เราอยู่ ก็อาจจะต้องใช้จุดแข็งของเราซึ่งอาจเป็นความสนิทสนมกับการบริการในพื้นที่เป็นเครื่องป้องกันตัว เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ได้ 11 กลยุทธ์ กลยุทธ์ 11 ประการดังนี้ 1) ความเข้าใจถึงการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาและคุณภาพชีวิต 2) ตระหนักถึงความสำคัญด้านวัฒนธรรมและคุณค่าทางประวัติศาสตร์ 3) กลยุทธ์ในเชิงรุกด้านการปฏิบัติควมมีระบบที่ยืดหยุ่น ไม่แข็งและหย่อนยานเกินไป 4) กลยุทธ์ป้องกันตนเองสร้างโอกาสให้ภาคประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการรักษาท้องถิ่นชุมชน 5) กลยุทธ์คอยการประคองตัวเองของชุมชน เน้นกิจกรรมที่เหมาะสมไม่ให้เกิดด้านวัฒนธรรม 6) สร้างความเข้าใจตรงกันระหว่างการจัดการศึกษาของรัฐและเอกชนเสริมประเด็นความไว้วางใจส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยกลางในหลักสูตรและภาษามลายูคู่กันไปไม่แปลกแยก 7) ขจัดความเหลื่อมล้ำด้านครูรัฐและเอกชนสอนศาสนาอิสลาม 8) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินควรกำหนดเวลาและแนวป้องกันที่ชัดเจนแต่ละพื้นที่ 9) ส่งเสริมผลิตบุคลากรทางการศึกษาที่มีความต้องการพิเศษ 10) ส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ผสมกลมกลืนกับวิถีชีวิตกับวัฒนธรรมอย่างเหมาะสม 11) ควรมอบนโยบายการจัดการศึกษาให้เกิดเอกภาพ

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้จัดทำกลยุทธ์การจัดการพัฒนาการศึกษานอกระบบ เพื่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนใต้โดยศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจากกระบวนการวิจัยในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และข้อที่ 2 ผู้วิจัยพบว่ากลยุทธ์ที่ได้รับการจัดการพัฒนามีความเหมาะสมสำหรับความมั่นคงของจังหวัดชายแดนใต้ โดยศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาประกอบด้วย 11 กลยุทธ์ ในเขตแต่ละด้านสามารถนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สภาพการปฏิบัติแสดงจากค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากเนื่องจากศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาเป็นศูนย์บริการศึกษานอกระบบโรงเรียนตั้งขึ้นใหม่ มีโครงการการบริหารสังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยซึ่งสอดคล้องกับ ภาวิช ทองโรจน์ (2549) เป็นหน่วยงานให้บริการศึกษานอกระบบสำหรับบุคคลทั่วไป มีภารกิจหลักในการบริการวิชาการแก่สังคมจากกิจกรรมและวิธีการหลากหลายมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ซึ่งสอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2555) เป็นภารกิจมีบทบาทในการแก้ปัญหาของภูมิภาคและท้องถิ่นช่วยพัฒนาสังคม วัฒนธรรม ดังนั้นจึงกำหนดขอบเขตและหน้าที่ของศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา เพื่อการถ่ายทอดวิเคราะห์ผลประโยชน์รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรม มีความเป็นชุมชนการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ การเผยแพร่วัฒนธรรมส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งสันติ ตามหลักสิทธิมนุษยชน การรักษาสิ่งแวดล้อมและคุณค่าแก่มนุษย์ตามหลักศาสนาอิสลาม ที่ทรงคุณค่าแห่งวัฒนธรรม นำหลักคำสอนมาใช้เป็นองค์ความรู้กับวิถีชีวิต สอดคล้องกับการวิจัยของ คมกฤช จันทรขจร (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ผลการวิจัยพบว่า การจัดการศึกษาตลอดชีวิต การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ประกอบด้วยปรัชญานิยาม ความหมายการเรียนรู้ ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจ แหล่งเรียนรู้ควรใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสม การเรียนรู้เป็นการจัดประสบการณ์หลักการและจุดมุ่งหมายการประเมินการเรียนรู้ตามประสบการณ์

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อสร้างกลยุทธ์การจัดการแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกระบบเพื่อความมั่นคงชายแดนภาคใต้ โดยศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา ผลจากการสร้างกลยุทธ์จากผู้เชี่ยวชาญ สภาพการพัฒนาคูณภาพ การศึกษานอกระบบโรงเรียนมีจุดแข็ง โดยกระบวนการบริหารได้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน โดยใช้ระบบประเมินผล ติดตามผลการควบคุม ตามระเบียบข้อบังคับตามนโยบายของการบริหาร โดยการประเมินการควบคุมยึดหยุ่นตามสภาพของท้องถิ่นและพิจารณาให้เหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัณฑริกา วิฑูรชาติ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตร การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ในเขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาหลักสูตรการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 6 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การประมวลกลยุทธ์ ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์ ขั้นตอนที่ 4 การทดลองใช้กลยุทธ์ ขั้นตอนที่ 5 การติดตามประเมินผลการทดลองใช้กลยุทธ์ ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงกลยุทธ์

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาหลักสูตรการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก คือ 1. กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำซึ่งมีกลยุทธ์รอง 16 กลยุทธ์ 2. กลยุทธ์ การพัฒนาครูซึ่งมีกลยุทธ์รอง 7 กลยุทธ์ 3. กลยุทธ์การพัฒนาวิชาการ ซึ่งมีกลยุทธ์รอง 52 กลยุทธ์ 4. กลยุทธ์การพัฒนาการบริหารจัดการทั่วไป ซึ่งมีกลยุทธ์รอง 13 กลยุทธ์ 5. กลยุทธ์การพัฒนาความร่วมมือกับชุมชนและเครือข่ายโรงเรียน ซึ่งมีกลยุทธ์รอง 8 กลยุทธ์ ผลการประเมินการทดลองใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐานพบว่า กลยุทธ์ทั้ง 5 กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมทุกกลยุทธ์อยู่ในระดับมากทั้ง 4 มาตรฐาน คือ ด้านอรรถประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง

นอกจากนี้ยังสอดคล้องผลการวิจัยของ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2552) ได้วิจัยการแก้ปัญหาการพัฒนาชายแดนใต้ ผลการวิจัยท่านได้เสนอแนะไว้ กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ ควรพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ท้องถิ่น โดยให้มีค่ายวิทยาศาสตร์ ดาราศาสตร์ท้องถิ่น จัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ท้องถิ่นรูปแบบการเรียนรู้แบบความร่วมมือ และควรให้มีการเรียนรู้วรรณกรรมสันติสุข

ในจุดประสงค์ข้อที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญยังได้เน้นกำจัดจุดอ่อน อุปสรรค และสร้างโอกาสให้เกิดความเข้มแข็ง ควรกำหนดกลยุทธ์อย่างต่อเนื่องทุกขั้นตอนตั้งแต่ขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติตามแผนให้พิจารณาจากประเด็นของกลยุทธ์ 11 ประการ แบบสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน มุ่งมั่นที่จะบริการการศึกษานอกระบบ

ให้ครอบคลุมทั่วถึงตามความสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาตลอดชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร โคตรบรรเทา (2560) ได้วิจัยความคาดหวังของนักศึกษาผู้ใหญ่ของวิทยาลัยนครราชสีมา พบว่า ความคาดหวังการเลือกวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก

วัตถุประสงค์ข้อ 3 เพื่อประเมินกลยุทธ์การจัดการจัดแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษานอกระบบเพื่อความมั่นคงจังหวัดชายแดนใต้ โดยศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การประเมินสรุปได้ว่า มีความสอดคล้อง ตามความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ สอดคล้องกับ รัฐนิวรรณ บุญอนันต์ (2555) ได้ทำการวิจัยการพัฒนากลยุทธ์การบริหารการท่องเที่ยวจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ด้านขาดแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวและขาดการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ เป็นต้น ด้านการบริการการท่องเที่ยว เช่น การบริหารจัดการด้านการคมนาคมเพื่อการท่องเที่ยวไม่มีประสิทธิภาพ และด้านการตลาดท่องเที่ยว เช่น ขาดการวางแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกจังหวัดที่มีประสิทธิภาพ

2. ด้านนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อศักยภาพการท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวรองลงมา คือด้านการบริการการท่องเที่ยวตามลำดับ

3. การศึกษาสภาพ พบว่า ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว เช่น มีการจัดทำแผนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวรวมกับแผนพัฒนาจังหวัด เป็นต้น ด้านการบริการท่องเที่ยว เช่น การจัดบุคลากรให้บริการด้านการท่องเที่ยว เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการด้านการบริการการท่องเที่ยว เป็นต้น และด้านการตลาดการท่องเที่ยว เช่น หน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัด มีการประสานงานด้านการประชาสัมพันธ์

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ พัชรินทร์ ศิริสุข (2555) ได้วิจัยการพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ สภาพทั่วไปและกลยุทธ์การบริหารเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีการดำเนินงานตามองค์ประกอบการบริหารเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผน 7 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยการดำเนินงานจากด้านที่มากที่สุดไปจนถึงการดำเนินงานในด้านการน้อยที่สุด ดังนี้ 1) การกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลง 2) ปัจจัยสนับสนุนให้การเปลี่ยนแปลงประสบความสำเร็จ 3) บทบาทหน้าที่ผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4) กลวิธีการเปลี่ยนแปลง 5) กลยุทธ์การเปลี่ยนแปลง 6) กระบวนการเปลี่ยนแปลง 7) การลดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ส่วนสภาพการใช้กลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากแบบกลยุทธ์ที่ใช้มากที่สุดไปจนถึงแบบกลยุทธ์ที่ใช้น้อยที่สุด คือ 1) กลยุทธ์แบบใช้เหตุผล 2) กลยุทธ์แบบให้เห็นคุณค่าและให้การศึกษาใหม่ 3) กลยุทธ์แบบเรียนรู้ร่วมกัน 4) กลยุทธ์แบบใช้พลังอำนาจ

การพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนสำหรับผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มี 4 กลยุทธ์ คือ 1) กลยุทธ์ร่วมคิดร่วมหา นำสู่การปฏิบัติที่ดี 2) กลยุทธ์ประสาน

ความคิดกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลง 3) กลยุทธ์พัฒนาทีมงานเข้มแข็ง เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน 4) กลยุทธ์พัฒนาความรู้ใหม่ ใช้งานวิจัยเป็นฐานการเปลี่ยนแปลง

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัย เรื่องกลยุทธ์การจัดการพัฒนาการศึกษานอกระบบเพื่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนใต้ โดยศูนย์วิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับใช้กลยุทธ์ประกอบด้วย 11 กลยุทธ์ที่ได้จากการวิจัย ได้แก่ 1) ความเข้าใจถึงการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาและคุณภาพชีวิต 2) ตระหนักถึงความสำคัญด้านวัฒนธรรมและคุณค่าทางประวัติศาสตร์ 3) กลยุทธ์ในเชิงรุกด้านการปฏิบัติควรมีระบบที่ยืดหยุ่น ไม่แข็งและหย่อนยานเกินไป 4) กลยุทธ์ป้องกันตนเอง สร้างโอกาสให้ภาคประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการรักษาท้องถิ่นชุมชน 5) กลยุทธ์คอยการประคองตัวเองของชุมชน เน้นกิจกรรมที่เหมาะสมไม่ให้เกิดด้านวัฒนธรรม 6) สร้างความเข้าใจตรงกันระหว่างการจัดการศึกษาของรัฐและเอกชนเสริมประเด็นความไว้วางใจส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยกลางในหลักสูตรและภาษามลายูคู่กันไปไม่แปลกแยก 7) จัดความเหลื่อมล้ำด้านครูรัฐและเอกชนสอนศาสนาอิสลาม 8) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินควรกำหนดเวลาและแนวป้องกันที่ชัดเจนแต่ละพื้นที่ 9) ส่งเสริมผลิตบุคลากรทางการศึกษาที่มีความต้องการพิเศษ 10) ส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ผสมกลมกลืนกับวิถีชีวิตกับวัฒนธรรมอย่างเหมาะสม 11) ควรมอบนโยบายการจัดการศึกษาให้เกิดเอกภาพ ให้ตระหนักถึงความสำคัญทุกด้าน ให้ครอบคลุมทุกภาระงานตามภาระงานของศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาในทุกมิติของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

1.1 ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาควรมีการผลักดันกลยุทธ์การเสริมเจตคติ การติดตามผล ประเมินผลทุกส่วนให้กับองค์กรด้วยระบบคุณภาพ ตลอดจนองค์ประกอบด้านวัฒนธรรมองค์กร โครงสร้างการบริหารเสริมสร้างเจตคติ ศักยภาพของบุคลากร และประชาชนที่เข้าใช้บริการศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา

1.2 การดำเนินงานควรเอาใจใส่ในการปฏิบัติต่อประชาชนระบบปฏิบัติงานตลอดจนคุณภาพ ตามสถานการณ์ บูรณาการการบริหารท้องถิ่นควบคู่ไปกับระบบของศูนย์วิทยาศาสตร์

1.3 เป้าหมายบริการชุมชน มุ่งเน้นให้เกิดสันติสุขสงบเรียบร้อย เป้าหมายบริการสังคม เชื่อมโยงสอดคล้องระหว่างกลยุทธ์ด้านความมั่นคงตามยุทธศาสตร์การปฏิบัติระยะสั้น ระยะยาว โดยมีการติดตามผล มุ่งเน้นไปใช้ให้เกิดความมั่นคงในพื้นที่

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงประเมินผลประสิทธิภาพด้านการนำกลยุทธ์บริหารจัดการมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบของกระบวนการบริหารจัดการตามหลักความมั่นคงเชิงปฏิบัติในการวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- คมกฤช จันทร์ขจร. (2551). *การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต*. (ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จินตนา สุขจามันท์. (2556). *การศึกษาและการพัฒนาชุมชนในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประยุทธ์ จันทร์โอชา. (2559). *มหกรรมวิจัยแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ : สภาวิจัยแห่งชาติ.
- พัชรินทร์ ศิริสุข. (2555). *การพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2555). *การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาภูมิภาคท้องถิ่น สังคม วัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาวิศ ทองโรจน์. (2549). *การศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป*. กรุงเทพฯ: เกรตเ็ดดูเคชั่น.
- มณฑริกา วิฑูรชาติ. (2551). *การพัฒนากลยุทธ์ของสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชนขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 ในเขตกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- รัชนิวรรณ บุญอนันต์. (2555). *การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดกำแพงเพชร*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ). มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2552). *การพัฒนาและการแก้ปัญหาชายแดนใต้*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). *ความคาดหวังของนักศึกษาผู้ใหญ่วิทยาลัยนครราชสีมา*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิศาสตราจารย์หม่อมหลวงปิ่นมาลากุล.
- Krejcie R.V. and Morgan. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities Education and Psycho logical Measurement*, 30, 597-710
- Schermerhorn, J.R. (1999). *Management*. (5th ed.). New York: John Wilry & Son.